

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 034642 24 Uvp
Banjaluka, 20.11.2025. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sudija Svjetlane Knežević, predsjednika vijeća, Božane Vulić i Merside Bjelobrk, članova vijeća, uz učešće zapisničara Ane Matić, u upravnom sporu po tužbama Udruženja „Centar za životnu sredinu“ Banjaluka, Ulica Miše Stupara 5, te V. V. iz P., [...], B. K. iz P., [...], M. S. iz P., [...], S. R. iz P., [...], D. V. iz P., [...], M. B. iz P., [...] i D. V. iz P., [...], svi članovi Neformalne grupe građana „Sačuvajmo Potkozarje“ iz Prijedora, Veliko Palančište bb, koje zastupa punomoćnik Dragana Stanković, advokat iz Banjaluke, Ulica Nikole Pašića 37 (u daljem tekstu: tužioci), protiv rješenja broj 04/1-012-2-2076/23 od 15.6.2023. godine tužene Vlade Republike Srpske, u predmetu izbora najpovoljnijeg ponuđača i dodjele koncesije, odlučujući o zahtjevu tužilaca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 034642 23 U od 25.1.2024. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 20.11.2025. godine, donio je

PRESUDU

Povodom zahtjeva, a po službenoj dužnosti, ukida se presuda Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 034642 23 U od 25.1.2024. godine i predmet vraća tom sudu na ponovno odlučivanje.

Obrazloženje

Pobijanom presudom kojom je odlučivano o tužbama tužilaca Udruženja „Centar za životnu sredinu“ Banjaluka, te V. V., B. K., M. S., S. R., D. V., M. B. i D. V., svi članovi Neformalne grupe građana „Sačuvajmo Potkozarje“ (raspravljanje po tužbama spojeno rješenjem suda od 2.11.2023. godine), odbijena je „tužba“ kao neosnovana, odbijen zahtjev tužilaca za odlaganje izvršenja osporenog akta i odbijen zahtjev tužilaca V. V., B. K., M. S., S. R., D. V., M. B. i D. V., svi članovi Neformalne grupe građana „Sačuvajmo Potkozarje“ za nadoknadu troškova upravnog spora. Osporenim aktom Privrednom društvu „Drvo export“ d.o.o. Teslić dodijeljena je koncesija za istraživanje uglja na lokalitetu „Bukova kosa Prijedor“, kod Prijedora te konstatovano da se lokacija na kojoj će se vršiti istraživanje nalazi na području MZ Veliko Palančište, uz magistralni put Prijedor- Kozarska Dubica; da se predmetna koncesija dodjeljuje na period od dvije godine od dana zaključenja ugovora o koncesiji, da je za korištenje koncesije koncesionar dužan prije zaključenja ugovora o koncesiji uplatiti u korist budžeta Republike Srpske jednokratnu naknadu za ustupljeno pravo u iznosu od 5.860,00 KM, da je Ministarstvo energetike i rudarstva dužno da u roku od 30 dana dostavi prijedlog ugovora o koncesiji Komisiji za koncesije Republike Srpske radi davanja saglasnosti na isti, da se ministar energetike i rudarstva ovlašćuje da sa koncesionarom zaključi ugovor o koncesiji kojim će se bliže urediti koncesioni odnos, a ako koncesionar u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog rješenja ne potpiše ugovor o koncesiji da gubi sva prava utvrđena tim rješenjem, te da to

rješenje stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

U obrazloženju presude sud navodi da je osporeni akt zakonit, jer da je postupak dodjele predmetne koncesije pokrenut u skladu sa članom 11. tačka b) Zakona o koncesijama („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 59/13, 16/18, 70/20 i 111/21) i da je nakon provedenog postupka na osnovu odredbi članova 22. i 23. istog zakona, kao najpovoljniji ponuđač izabrano zainteresovano lice, a kojem je ta koncesija i dodijeljena pod uslovima propisanim u dispozitivu osporenog akta. Sud je ocijenio neosnovanim prigovor nedostatka aktivne legitimacije tužilaca pozivom na odredbu člana 12. stav 3. Zakona o zaštiti životne sredine („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 71/12, 79/15 i 70/20), uz stav da javnost ima pravo da učestvuje u postupcima koji se vode u skladu sa ovim zakonom ili drugim propisima, a što omogućava i Aarhuska konvencija („Službeni glasnik BiH“, Međunarodni ugovori, broj 8/08). Takođe je ocijenjen kao neosnovan i prigovor tužbe da je tuženi prije donošenja osporenog akta trebao zastati sa postupkom dodjele koncesije dok se ne okonča upravni spor koji se vodi pred istim sudom pod brojem 11 0 U 033663 23 U za poništenje odluke o pokretanju postupka dodjele koncesije za istraživanje uglja na ležištu „Bukova kosa–Prijeđor“ kod Prijeđora broj 04/1-012/2-34/23 od 12.1.2023. godine. To iz razloga što vođenje tog postupka nije prethodno pitanje za ovaj postupak, s obzirom na to da navedena odluka nije upravni akt u smislu člana 7. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS). U odnosu na zahtjev Udruženja „Centar za životnu sredinu“ za odlaganje izvršenja osporenog akta, sud je obrazložio da nisu ispunjeni uslovi za isto, s obzirom na to da tužilac nije dokazao da bi mu izvršenjem osporenog akta bila nanesena šteta koja bi se teško mogla nadoknaditi, niti bilo čime dokazuje izvjesnost nastupanja nenadoknadive štete, niti da se odlaganje izvršenja ne protivi javnom interesu, niti da neće nastupiti istovrsna šteta za drugu (protivnu) stranu, što su sve uslovi koji se moraju kumulativno ispuniti da bi se zahtjevu za odlaganje izvršenja osporenog akta moglo udovoljiti.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude tužioci pobijaju njenu pravilnost iz svih zakonom predviđenih razloga. Ukazuju da je pogrešan stav suda da nije bilo uslova da se zastane sa ovim postupkom do donošenja odluke Okružnog suda u Banjaluci u predmetu broj 11 0 U 033663 23 U, jer se odlukom o pokretanju postupka dodjele koncesije upravo odlučuje o pravu na zdravu životnu sredinu, s obzirom na to da se tom odlukom odlučuje da će određeno dobro, kao dio životne sredine, biti predmet koncesione djelatnosti. Nadalje ukazuju da je sud povrijedio član 33. stav 1. ZUS time što nije cijenio navode tužilaca koji se odnose na nedostatak obrazloženja u osporenom aktu, kao i navode o diskriminatorskim uslovima javnog poziva na osnovu kojeg je doneseno osporeno rješenje, zanemarujući i Dokument o politici dodjele koncesija, niti je obrazloženo zbog čega je odbijen zahtjev tužilaca okupljenih u Neformalnoj grupi „Sačuvajmo Potkozarje“, da se odgodi izvršenje pobijanog rješenja, već je samo obrazloženo zbog čega se odbija zahtjev Udruženja „Centar za životnu sredinu“, a riječ je o različitim zahtjevima. Predlažu da se zahtjev uvaži i pobijana presuda preinači tako da se rješenje tužene poništi uz nadoknadu troškova postupka ili da se presuda ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno suđenje.

U odgovoru na zahtjev tužena ukazuje da su razlozi navedeni u zahtjevu neosnovani i da je ispravan stav suda da odluka o pokretanju koncesionog postupka nije upravni akt, već predstavlja inicijalni akt kojim se formalno pokreće koncesioni postupak sa nepoznatim ishodom, što zavisi od niza formalnih i materijalnih uslova koje ponuđači moraju ispuniti u kasnijoj fazi postupka. Smatra da su neosnovane tvrdnje o diskriminatorskim uslovima u javnom pozivu za dostavljanje ponuda pravnih i fizičkih lica, te da je pravilno primijenjena

odredba člana 19. Zakona o koncesijama koja se odnosi isključivo na pravna lica, s obzirom na to da fizičko lice ne može imati registrovanu djelatnost. Napominje da se zakonitost osporenog akta cijeni prema Zakonu o koncesijama, a da Dokument o politici dodjele koncesija donosi Narodna skupština Republike Srpske, pa je o usklađenosti osporenog akta sa tim dokumentom, vodila računa jedinica lokalne samouprave u postupku pribavljanja mišljenja. Predlaže da se zahtjev odbije.

U odgovoru na zahtjev zainteresovano lice "Drvo-Export" d.o.o. Teslić, Kralja Petra I bb, koje zastupa punomoćnik Miroslav Minić, advokat iz Banjaluke, Aleja Svetog Save 34, osporava zahtjev, smatrajući ga nedopuštenim i neosnovanim, jer je nižestepeni sud pravilno podržao činjenična i pravna utvrđenja tužene. Stoga, nisu osnovani razlozi navedeni u zahtjevu, uz napomenu da se tužioci bave Dokumentom o politici dodjele koncesija, zanemarujući činjenicu da je osnov za donošenje odluka u oblasti koncesija, Zakon o koncesijama. Predlaže da se zahtjev odbije uz nadoknadu troškova sastava odgovora na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev, odgovore na zahtjev, pobijanu presudu i cjelokupne spise predmetne upravne stvari i upravnog spora na osnovu odredbe člana 39. ZUS, odlučeno je kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa proizilazi da je osporenim aktom izabran najpovoljniji ponuđač i dodijeljena koncesija zainteresovanom licu za istraživanje uglja na lokalitetu „Bukova kosa-Prijedor“. Protiv tog akta tužbe su podnijeli Udruženje „Centar za životnu sredinu“ (predmet broj 11 0 U 034642 23 U), te V. V., B. K., M. S., S. R., D. V., M. B. i D. V., svi članovi Neformalne grupe građana „Sačuvajmo Potkozarje“ (predmet broj 11 0 U 034712 23 U), nakon čega je sud spojio raspravljanje po tim tužbama i donio pobijanu presudu kojom je odbio „tužbu“ kao neosnovanu.

Nije sporno da je ispravno postupio nižestepeni sud kada je rješenjem broj 11 0 U 034712 23 U od 2.11.2023. godine izvršio spajanje predmeta broj 11 0 U 033642 23 U i broj 11 0 U 033712 23 U, jer su se u konkretnom slučaju ispunili uslovi iz odredbe člana 83. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 i 27/24), koji zakon se u upravnom sporu primjenjuje shodno odredbi člana 48. ZUS, budući da je objema tužbama traženo poništenje istog upravnog akta tužene.

Međutim, donoseći presudu kojom je odbio „tužbu“ sud je povrijedio odredbu člana 33. stav 1. ZUS, jer izreka presude kojom se odlučuje o „tužbi“ nije u saglasnosti sa njenim uvodom i obrazloženjem iz kojih proizilazi da se odlučuje o dvije tužbe i razmatraju navodi oba tužioca.

Kako je odredbom člana 176. stav 1. Zakona o parničnom postupku propisano da sud presudom odlučuje o zahtjevu koji se tiče glavne stvari i sporednih traženja, dok je stavom 2. istog člana propisano da ako postoji više zahtjeva, sud će o svim tim zahtjevima odlučiti jednom presudom to je, uzimajući u obzir okolnost da je u konkretnom slučaju odlučivao o dvije tužbe, nižestepeni sud bio u obavezi da pobijanom presudom i odluči o obje tužbe, a ne da odluči samo o jednoj tužbi kako to proizilazi iz izreke te presude.

Naime, u izreci pobijane presude nižestepeni sud je samo naveo da se tužba odbija, pri tom ne određujući koja tačno, što u ovom slučaju nije pravilno, jer se shodno naznačenju u uvodu presude, odlučivalo o dvije posebne tužbe, jednoj podnesenoj od strane tužioca Udruženja „Centar za životnu sredinu“ i drugoj podnesenoj od strane naprijed navedenih

članova Neformalne grupe građana „Sačuvajmo Potkozarje“, pa je s tim u vezi, u izreci presude morala biti sadržana odluka o obje navedene tužbe, a što je ovdje izostalo.

Postupajući na navedeni način nižestepeni sud je pobijanu presudu donio suprotno odredbama člana 33. stav 1. ZUS i člana 176. stav 1. i 2. Zakona o parničnom postupku, pa je na takav način došlo do povrede propisa o postupku koja je od uticaja na rješenje stvari.

Kod takvog stanja stvari, donošenjem pobijane presude ostvareni su razlozi njene nezakovitosti, pa se na osnovu odredbe člana 40. stav 1. i 2. ZUS, povodom zahtjeva tužilaca, a po službenoj dužnosti, presuda ukida i predmet vraća tom sudu na ponovno odlučivanje. U ponovnom postupku nižestepeni sud će otkloniti navedene nedostatke, vodeći računa i o tome da u konkretnom slučaju osporeni akt ne sadrži obrazloženje shodno odredbi člana 197. stav 2. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18), nakon čega će donijeti novu, na zakonu zasnovanu odluku, kojom će odlučiti i o troškovima ovog postupka.

Zapisničar
Ana Matić

Predsjednik vijeća
Svjetlana Knežević

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić